

АНАТАЦЫІ

Інстытуты

Паліна Прысмакова. Чаму Кітай інвестуе ў Беларусь? Мільярдныя пазыкі з перспектывы рэгіянальных кітайскіх урадавых структур

Хваля інвестыцый, якія імкліва растуць Кітай распаўсюджвае па ўсім свеце, не так даўно стала адчувацца ў Беларусі. Кітайскі ўрад са сваімі экпартна-крэдытнымі структурамі прыйшоў у Беларусь, прапануючы мільярдныя пазыкі на праекты развіцця. Застаецца пытанне, чый валавы ўнутраны прадукт на самой справе выйграе ад мадэрнізацыі беларускай інфраструктуры за кошт кітайскіх крэдытаў. Артыкул прапануе новае разуменне беларуска-кітайскіх інфраструктурных праектаў. Выгоды кітайскага нацыянальнага ўраду ад ільготных крэдытаў для Беларусі цмяныя і тэарэтычныя ў параўнанні з відавочнымі выгодамі для асобных рэгіянальных чыноўнікаў і кампаній.

Ключавыя словы: Кітай, інвестыцыі ў Беларусь, эканамічная палітыка, беларуска-кітайскія адносіны.

Дзмітрый Ісаёнак, Таццяна Чыжова. Эвалюцыя беларускай мадэлі прыватызацыі з 1990 па 2013 год: перадумовы, канцэпцыі, зацікаўленыя суб'екты, вынікі, сацыяльныя наступствы

Артыкул прысвечаны эвалюцыі мадэлі прыватызацыі дзяржаўных прадпрыемстваў у Беларусі за перыяд з 1990 па 2013 год. Апісваюцца перадумовы і асноўныя этапы гісторыі прыватызацыі аб'ектаў дзяржаўнай уласнасці, эвалюцыя поглядаў улады на раздзяржаўленне маёмасці за апошнія 20 год. Гісторыя беларускай прыватызацыі – гэта гісторыя пошуку кампрамісу паміж тэндэнцыямі сучаснай сусветнай рынкавай эканомікі і ідэяй дзяржаўнага рэгулявання з мэтай сацыяльнай абароны насельніцтва. Робіцца выснова, што беларуская прыватызацыя вытворчасці не стала лакаматывам рынкавых рэформаў, фармавання класу ўласнікаў і буйнога нацыянальнага капіталу, таму на сёння яе можна лічыць перыферыяй рынкавых пераўтварэнняў у Беларусі.

Ключавыя словы: кааператывы, чэкавая прыватызацыя, «народны капіталізм», праграма прыватызацыі, аўкцыёны, нацыяналізацыя.

Аляксандр Папко. У накірунку драпежнай дзяржавы? Паходжанне і механізмы вымагальніцтва з боку чыноўнікаў у Расіі

Прадмет даследавання – асабліва агрэсіўны тып адміністрацыйнай карупцыі, які атрымаў значнае пашырэнне ў Расіі. З 2013–2014 гадоў чыноўнікі сталі выкарыстоўваць дзяржаўныя механізмы прымусу для захопу бізнесу і маёмасці грамадзянаў. На аснове дадзеных, прадстаўленых расійскімі экспертамі па барацьбе з карупцыяй, праваабаронцамі, а таксама паліцэйскай статыстыкі аўтар артыкула спрабуе рэканструяваць асноўных суб'ектаў, уключаных у “дзяржаўны рэкет”, механізмы яго функцыянавання і прычыны, якія спарадзілі гэты феномен. Аўтар даводзіць, што шчодрое права атрымліваць карупцыйную рэнту было дадзена дзяржаўным чыноўнікам для таго, каб узмацніць “уладную вертыкаль”, гарантаваць лаяльнасць эліт і кіраванасць дзяржавы. Аўтар падае статыстычныя дадзеныя, якія сведчаць пра рост самастойнай дзейнасці сілавых структур у Расіі. Таксама апісваецца, якім чынам драпежная карупцыя ўплывае на расійскую эканоміку, грамадства і дзяржаўнае кіраванне.

Ключавыя словы: расійская палітыка, злоўжыванне ўладаю, сілавая структура, расійскія эліты.

Гісторыя ідэй

Алег Дзярновіч. Пошукі Айчыны: “Літва” і “Русь” у сучаснай беларускай гістарыяграфіі

У найноўшай беларускай гістарыяграфіі (з канца 1980-х гадоў) пытанне аб этнапалітычным падзеле ВКЛ увайшло ў лік кананічных тэм. Асноўнымі дыскусійнымі праблемамі з’яўляюцца: 1) Размяшчэнне “летапіснай Літвы” (Мікола Ермаловіч, яго крытыкі і прыхільнікі, Аляксандр Краўцэвіч). 2) Суаднясенне паняццяў “Жамойць” і “Літва”, Павал Урбан. 3) Эвалюцыя паняццяў “Літва” і “Русь” на працягу XIII–XVI стст. (Аляксандр Рогалеў, Міхаіл Піліпенка, Міхаіл Спірыдонаў, Вячаслаў Насевіч, Алег Латышонак, “Цывілізацыйная канцэпцыя” Алеся Белага. 4) Этнічныя напаўненні тэрмінаў (Ігар Чаквін і Павел Церашковіч, Георгі Галенчанка, Вячаслаў Насевіч, дыскусія паміж Ігарам Марзалюком і Генадзем Сагановічам). Сам факт гарачых дыскусій сведчыць пра тое, што беларуская гісторыя позняя Сярэднявечча і ранняя Новага часу можа быць зразуметая як узаемадзеянне “Літвы” і “Русі”. Калі

выключыць адзін з гэтых кампанентаў, гісторыя Беларусі стане зусім іншай.

Ключавыя словы: Вялікае Княства Літоўскае, беларуская гістарыяграфія, этнічнасць, гісторыя ідэй, гістарычная Літва.

Рэцэнзіі

Аляксандр Пагарэлы. Доўгачаканая і актуальная кніга

Рэцэнзія на кнігу: Хомич, Сергей (2011). *Территория и государственные границы Беларуси в XX веке: от незавершённой этнической самодентификации и внешнеполитического произвола к современному status quo*. Мова выдання: руская.

Ключавыя словы: палітычная гісторыя, дзяржаўныя межы, беларускі нацыянальны рух, дзяржаўнасць, нацыянальнае самавызначэнне.

Аляксандр Пагарэлы. Спрадвечнае памежжа

Рэцэнзія на кнігу: Андрэй Саўчанка (2009). *Беларусь – спрадвечнае памежжа*. Мова выдання: англійская. [Andrew Savchenko (2009). *Belarus – A Perpetual Borderland*].

Ключавыя словы: гісторыя Беларусі, беларускія даследаванні за мяжой, памежжа, даследчыя стэрэатыпы, беларуская палітыка.

Майкл Хікі. Габрэйскае жыццё ў Беларусі пад Сталіным

Рэцэнзія на кнігу: Леанід Смілавіцкі (2014). *Габрэйскае жыццё ў Беларусі: апошнія дзесяцігоддзе сталінскага рэжыму (1944-1953)*. Мова выдання: ангельская. [Leonid Smilovitsky (2014). *Jewish Life in Belarus: the Final Decade of the Stalin Regime (1944-1953)*].

Ключавыя словы: габрэі Беларусі, гісторыя габрэяў, сталінскі рэжым, пасляваенная гісторыя Беларусі.

Любоў Козік. Міфы і сімвалізм польскага дня незалежнасці

Рэцэнзія на кнігу: Біскупскі (2012). *Дзень незалежнасці. Міф, сімвал і стварэнне сучаснай Польшчы*. Мова выдання: ангельская. [Biskupski M. B. (2012). *Independence Day. Myth, Symbol, and the Creation of Modern Poland*].

Ключавыя словы: Польшча, нацыянальны наратыў, палітыка памяці, палітыка ідэнтычнасці, нацыянальныя святы.

Андрэй Крот. Каталіцкае духавенства: шлях да Беларусі

Рэцэнзія на кнігу: Трацяк І. І. (2013). *Беларускае каталіцкае духавенства ля вытокаў сацыякультурнай ідэнтыфікацыі*. Мова выдання: беларуская.

Ключавыя словы: каталіцкае духавенства, беларускі нацыянальны рух, нацыянальнае адраджэнне, нацыянальная ідэнтычнасць, канфесійная гісторыя.